

חוק הגבלים העסקיים (תיקון מס' 12), התשע"א-2011*

- תיקון סעיף 26 1. בחוק הגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 26, סעיף קטן (ד) – בטל.
- תיקון סעיף 30 2. בסעיף 30 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ג), במקומ פסקה (5) יבואו:
- (5) חסם כניסה לענף או חסם למעבר בענף; לעניין זה, "חסם למעבר בענף" – חסם המגביל את יכולתו של לקוח לעبور בין ספקים בענף – לעניין מונופולין באספקת נכסים או שירותים, או חסם המגביל את יכולתו של ספק לעبور בין לקוחות בענף – לעניין מונופולין ברכישת נכסים או שירותים; "
- (2) בסעיף קטן (ז), אחרי "מועד הפרטום האמור בסעיף קטן (ה)" יבוא "או ממועד מאוחר יותר שקבע המונה", ובמקרים "וותלה תוקפן עד מועד החלטתה או עד מועד אחר שקבע בית הדין" יבוא "רשייא בית הדין להחליט את תוקפן עד מועד ההחלטה בהנגדות או עד מועד אחר שקבע".
- הוספה פרק ד' 3. אחרי סעיף 31 לחוק העיקרי יבואו:

"פרק ד': קבוצת ריבוץ"

- הגדירות לעניין 1. הגדרות לעניין – פרק ד'
פרק ד' – פרק זה –
- "אדם" – כהגדרתו בסעיף 26(ו);
- "חסם למעבר בענף" – חסם המגביל את יכולתו של לקוח לעبور בין ספקים בענף – לעניין קבוצת ריבוץ באספקת נכסים או שירותים, או חסם המגביל את יכולתו של ספק לעبور בין לקוחות בענף – לעניין קבוצת ריבוץ ברכישת נכסים או שירותים.
- קבוצת ריבוץ 2. (א) המונה רשאי לקבוע לפי סעיף 43(א)(6) כי קבוצה מצומצמת של בני אדם המנהלים עסקים שבידיהם נתון ריבוץ של יותר ממחצית מכלל אספקת נכסים או מכלל מתן שירותים, או מכלל רכישתם, דהיינו קבוצת ריבוץ (פרק זה – קבוצת ריבוץ), וכל אחד מבני האדם כאמור הוא חבר בקבוצה ריבוץ, אם ראה כי מתקיימים כל אלה:
- (1) בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פועלים קיימת תחרות מועטה בעסקים או שמתיקיימים תנאים לתחורו מועטה בעסקים;
- (2) נקייה צעדים כאמור בסעיף 1ג' עשויה למנווע פגיעה או חשש לפגיעה ממשמעותית הציבור או בתחרות בעסקים בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פועלים, או עשויה להגביר את התחרות בענף באופן ממשמעותי או ליצור תנאים להגברת ממשמעותית של התחרות בענף.

* התקבל בכנסת ביום ט"ז בתמוז התשע"א (18 ביולי 2011); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלת – מיום כ"ד בחשון התשע"א (1 בנובמבר 2010), עמ' 264.
¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התשע"א, עמ' 191.

(ב) לעניין סעיף קטן (א)(1). יראו, בין השאר, חסם כניסה לענף יחד עם שניים או יותר מהתנאים המפורטים להלן, בתנאים לתחרות מסוימת בעסקים בין חברי הקבוצה ריבוי או בענף שבו הם פעילים:

(1) חסם למעבר בענף;

(2) אדם מחזיק בזכות כלשיי באדם אחר הפועל באופןו ענף ואחד מהם לפחות הוא חבר הקבוצה, או שניים בני אדם הפעלים באותו ענף אחד מהם לפחות הוא חבר הקבוצה מחזקים בזכות כלשיי באדם שלישי, או שאדם מחזיק בזכות כלשיי בשני בני אדם או יותר הפעלים באותו ענף אשר אחד מהם לפחות הוא חבר הקבוצה;

(3) לחבריו הקבוצה נתחי שוק דומים באספקה או ברכישה של נכסים או של שירותים בענף;

(4) הנכיסים או השירותים שמספקים או שוכרשים חברי הקבוצה בענף דומים זה לזה במידה רבה;

(5) חברי הקבוצה מספקים נכסים או שירותים בענף במספר רב של לקוחות או של ספקים או רוכשים נכסים או שירותים כאמור מספר רב של לקוחות או של ספקים;

(6) לכל אחד מחברי הקבוצה, או למורביתם, יש אפשרות לדעת את יערכם של תנאי ההתקשרות, בין לקוחות או ספקים לבין מובית לחבריו הקבוצה האחרים, לאספקה או לרכישה של נכסים או שירותים בענף.

הסדרת פעולות של 13ג. (א) הממונה רשאי להורות לחבריו הקבוצה ריבוי, כולם או חלקם, בדבר עצדים שעיליהם נקבעו כדי למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בעיבورو או בתחוםו בעסקים בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פעילים, או כדי להגביר באופן משמעותי את התחרות בין חברי הקבוצה או בענף או ליצור תנאים להגברת משמעותית של התחרות בענף, ובכלל זה רישי הממונה –

(1) להורות על הסרתם או על צמצוםם של חסמי כניסה לענף או של חסמים למעבר בענף, שהם תוצאה של מעשה או מחדל של מי לחבריו הקבוצה;

(2) להורות על הפסקת פעילות מסוימת של חבר הקבוצה אם סבר שהפעולות האמוריה מקלת על מי לחבריו הקבוצה להתאים את התנהגותו להנהגות של חבר קבוצה אחר;

(3) לאסור על העברה או על פרסום של מידע בין חברי הקבוצה או בין חברי הקבוצה לבין אדם אחד אם יש בהעברה או פרסום כאמור כדי להקל על מי לחבריו הקבוצה להתאים את התנהגותו להנהגות של חבר קבוצה אחר.

(ב) ראה בית הדין, בעקבות פניה של הממונה, כי אדם מחזיק בזכותו כלשיי באדם אחר הפעול באותו ענף ואחד מהם לפחות הוא חבר קבוצת ריכוז, או כי שני בני אדם הפעילים באותו ענף אחד מהם לפחות הוא חבר קבוצת ריכוז, מחזיקים בזכות כלשיי באדם שלישי, או כי אדם מחזיק בזכות כלשיי בשני בני אדם או יותר הפעילים באותו ענף אשר אחד מהם לפחות הוא חבר קבוצת ריכוז, רשאי הוא להורות על מכירת ההחזקות כאמור, ככל או חלפן, וכן לקובע موعد למכירתן, אם מעא כי יש בכך כדי למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בעיבור או בתחום עסקים בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פעילים, או כדי להגביר משמעותית את התחרות בין חברי הקבוצה או בענף או ליצור תנאים להגברה משמעותית של התחרות כאמור.

(ג) לעניין קבוצת ריכוז הפעולות בענף שהסדרתו היא בתחום אחריותו של משרד ממשרדי הממשלה או שלאו לאחר נתנות על פי דין סמכויות לעניין הסדרתו, יהולו הוראות אלה:

(1) הממונה יתיעץ עם המשרד או עם הגוף כאמור בנוגע לממן הוראות לפי סעיף קטן (א) שנעודו למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בעיבור או בתחום עסקים בין חברי הקבוצה או בענף וכן בנוגע לפניה בבית הדין לפי סעיף קטן (ב);

(2) הממונה יקבל את הסכמת המשרד או הגוף כאמור לממן הוראות לפי סעיף קטן (א) שנעודו להגברת באופן משמעותי את התחרות בין חברי הקבוצה או בענף או ליצור תנאים להגברה משמעותית של התחרות כאמור.

(ד) הוראות סעיף 5(ג) עד (ח) יהולו, בשינויים המחויבים, לעניין הוראות הממונה לפי סעיף קטן (א).

(א) הממונה יתיעץ עם נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים בנוגע לכובנותם לקבע כי קבוצה מצומצמת של בני אדם היא קבוצת ריכוז, וכן יודיע להם על כובונתו לתחת הוראה לפי סעיף 3(ג)(א) שנעוודה למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית בעיבור או בתחום עסקים בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פעילים, אם הקבוצה כאמור נוגעת לאדם הפעול בענף שבתחום אחריותו של בנק ישראל לפי הוראות חוק בנק ישראל, ראה נגיד בנק ישראל או המפקח על הבנקים, לאחר קבלת הוראה לפי סעיף זה, כי מתן הוראה כאמור יסכן את יציבותו של תאגיד בנקאי או את יציבותה של המערכת البنكאית, יודיע על כך לממונה והוא יימנע מממן ההוראה.

ההוראות מיוחדות
לעניינים קבוצת ריכוז
בתחומי הבנקאות
ובתחום הביטוח

(ב) הממונה יתיעץ עם הממונה על שוק ההון בוגע לכוונתו לקבוע כי קבוצה מצומצמת של בני אדם היא קבוצת ריכוז, וכן יודיע לו על כוונתו לחתור הוראה לפי סעיף 1(ג)(א) שנועדה למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית הציבור או בתחרות בעסקים בין חברי הקבוצה או בענף שבו הם פעילים, אם הקבוצה או ההוראה כאמור נוגעת לאדם הפועל בענף שבתחום אחריותו של הממונה על שוק ההון; וראה הממונה על שוק ההון, לאחר קבלת הוראה לפי סעיף זה, כי מתן ההוראה כאמור יסכן את יציבותו של מבטח או את יציבותה של מערכת הביטוח והחיסכון הפנסיוני, יודיע על כך לממונה והוא יימנע ממתן ההוראה.

(ג) (1) נמנע הממונה ממתן ההוראה בעקבות הודעה נגיד בנק ישראל, המפקח על הבנקים או הממונה על שוק ההון, לפי הוראות סעיף זה, פרסם באתר האינטרנט של הרשות את דבר קבלת ההודעה, ללא נימוקיה, בסמוך למועד קבלתה, ואת נימוקיה – ישיה חודשים מיום קבלתה.

(2) על אף הוראות פסקה (1), הוסכם בין הממונה לבין נגיד בנק ישראל, המפקח על הבנקים או הממונה על שוק ההון, לפי העניין, כי פרסום כאמור באתה פסקה עלול לפגוע ביציבות הגוף או המערכות המפורטים בסעיפים קטנים (א) ו(ב), ידחה הממונה את הפרסומים, כולם או חלקם, למועד שיוסכם ביניהם.

(ד) **בסעיף זה –**

"חוק בנק ישראל" – חוק בנק ישראל, התש"ע-²;
"מבטח" – כהגדרתו בחוק הפיקוח על שירותי פיננסיים (bijtch), התשמ"א-³ 1981;
"הממונה על שוק ההון" – הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
"המפקח על הבנקים" – המפקח על הבנקים שמונה לפי סעיף 5 לפקודת הבנקאות, 1941;
"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-⁴ 1981.
⁵.

תיקון סעיף 42

.4 – בסעיף 42 לחוק העיקרי –

- (1) בסעיף קטן (א), במקום "ומרשם של מונופולין" יבוא "מרשם של מונופולין ומרשם של קבוצות ריכוז";
- (2) בסעיף קטן (ג), אוחזי פסקה (3) יבוא:
 - (4) הוראות לחבריו קבוצת ריכוז לפי סעיף 1(ג).

תיקון סעיף 43

– בסעיף 43 לחוק העיקרי – 5.

(1) בסעיף קטן (א) –

(א) פסקה (4) – תימחק;

(ב) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) קבוצת מוצמצת של בני אדם היא קבוצת ריבוז כאמור בפרק

ד' 1.1";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "ולבעלי המונופוליין" יבוא "בעלי המונופוליין ולחברי קבוצת הריבוז".

תיקון סעיף 44

– בסעיף 44 לחוק העיקרי – 6.

(1) ברישة, במקום 25, 30 או 31 יבוא "בסעיף 30 או 31 ג' (ב)";

(2) פסקה (2) – תימחק;

(3) בפסקה (3), במקום "בפסקה (2)" יבוא "בסעיף 30";

(4) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(4) אדם מחזיק בזכות כלשייה באדם אחר הפועל באותו ענף ואחד מהם לפחות הוא חבר בקבוצת ריבוז, או כי שני בני אדם הפעלים באותו ענף אשר לפחות אחד מהם הוא חבר קבוצת ריבוז מחזיקים בזכות כלשייה באדם שלישי, או כי אדם מחזיק בזכות כלשייה בשני בני אדם או יותר הפעלים באותו ענף אשר לפחות אחד מהם הוא חבר קבוצת ריבוז, ויש מתחן הוראה על מכירתה החזוקות כאמור, ככלן או חלפן, כאמור בסעיף 31ג(ב), כדי למנוע פגיעה או חשש לפגיעה משמעותית הציבור או בתחרות בעסקים בין חברי הקבוצה או בענן, או כדי להגברת את התחרות בין חברי הקבוצה או בענף או ליצור תנאים להגברת התחרות".

תיקון סעיף 47

בסעיף 47(א)(5), במקום "לפי סעיף 30" יבוא "לפי סעיפים 30 או 31".

תיקון סעיף 50

בסעיף 50 לחוק העיקרי, האמור בו יוסמן "(א)" ואחריו יבוא:

"(ב) הוראה של המונה או תנאי שהטיל לפי חוק זה יראו אותם, לעניין סעיף 63 לפકודת הנזקן [נוסח חדש]⁶, בחיקוק".

ההוראות סעיף 31 dred לחוק העיקרי, כמפורט בסעיף 3 לחוק זה, לעניין הימנעות המונה על ההגבילים העסקיים ממתן הוראה עקב הדרעת נגיד בנק ישראל, המפקח על הבנקים או הממונה על שוק ההון, לפי העניין, כי מתן ההוראה עלול לפגוע ביציבות הגוף או המערכות המפורטים בסעיפים (א) או (ב) לאוטו סעיף, יחולו עד יום כ"ט בטבת התשע"ד (1 בינואר 2014); שר האוצר, אישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי להאריך את התקופה האמורה בתקופות נוספות של שנתיים כל אחת.

תחולת – הוראת
שבה

שלום שמחון
שר התעשייה המסחר והתעסוקה

בניין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יוושב ראש הכנסת

שמעון פרס
 נשיא המדינה

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.